

İSO Türkiye İmalat PMI ekim ayında 45,8'e yükseldi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50,0'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ekim ayı raporuna göre imalat sanayi sektörünün geniş bir kesimi açısından zorlu faaliyet koşulları sürdü. Olumlu gelişmelerin gözlemlendiği tek sektör, üretim, yeni siparişler ve istihdamın yeniden büyümeye geçtiği gıda ürünleri oldu. Girdi maliyetleri genel olarak keskin bir şekilde artmaya devam etti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Ekim 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, eylül'de 44,3 olan manşet PMI ekimde 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50,0'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti.

Sektörün performansı nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Buna bağlı olarak, imalatçılar üretimi üst üste yedinci ay azalttı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durğunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi. Ancak bazı firmalar, personel sayılarındaki düşüşe gönüllü istifaların neden olduğunu bildirdi. Bu arada girdi stoklarında Mayıs 2020'den bu yana en yüksek oranlı azalma gerçekleşti.

Enflasyonist baskılar, yılın son çeyreğinin başında da hafiflemeye devam etti. Girdi maliyetleri belirgin bir şekilde arttı, ancak söz konusu artış yaklaşık bir buçuk yılın en düşük hızında gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları enflasyonunda da düşüş kaydedildi. Türk lirasındaki zayıflık, maliyet artışının önemli bir nedeni olmaya devam etti. Anket katılımcıları, buğday gibi bazı ham madde fiyatlarında ve nakliye maliyetlerinde de artış bildirdi.

Son olarak, tedarikçi performansının eylülde son dokuz ayın ilk iyileşmesini kaydetmesinin ardından, ekimde girdi teslimat süreleri yeniden artış gösterdi. Ancak veriler, teslimat sürelerindeki uzamanın oldukça ılımlı düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Üretim, yeni siparişler ve istihdam gibi birçok önemli alt göstergedeki zayıflamanın ekim ayında hafiflemesine rağmen, son veriler zorlu talep koşullarının Türk imalat sektörünü baskılamaya devam ettiğini gösterdi. Firmaların, girdi stoklarını yaklaşık son dört buçuk yılın en yüksek oranında azaltması dikkat çekti. Anketin nispeten olumlu bir sonucu ise enflasyonist

baskıların azalmaya devam etmesi ve en azından büyümenin önündeki bu özel engelin etkisini azaltması oldu.”

Gıda ürünleri hariç tüm sektörlerde üretim azaldı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI ekim ayı raporuna göre takip edilen 10 sektörden dokuzunda üretim azalırken, bunun tek istisnası gıda ürünleri oldu. Üretimde en sert yavaşlama ise ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedildi. Bu sektördeki daralma, Covid-19 pandemisinin 2020'deki ilk dalgasından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Benzer şekilde, yeni siparişlerde de artış kaydeden tek sektör gıda ürünleri olurken en sert düşüş ise giyim ve deri ürünlerinde gözlemlendi.

Eylülde üç sektörün artış kaydetmesiyle nispeten olumlu belirtiler gösteren yeni ihracat siparişleri ekim ayında yalnızca gıda ürünlerinde büyüme sergiledi. Elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları sektörleri ise ihracatta yeniden yavaşlamaya geçti. İmalatçılar, iş yükündeki hafifleme nedeniyle, dördüncü çeyreğe girilirken genellikle personel sayılarını azaltma yoluna gitti. Sadece gıda ürünleri ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörleri istihdamını artırırken, en keskin düşüş tekstil sektöründe kaydedildi. Kara ve deniz taşıtları sektöründe ise anket geçmişinin en sert istihdam azalışı gerçekleşti. Ekim ayında girdi maliyetlerindeki artışlar, izlenen 10 sektörden altısında ivme kaybetmesine rağmen yüksek seviyelerde seyretti. Girdi fiyatlarında en hızlı yükseliş gıda ürünlerinde görülürken, en yavaş artış ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi. Metalik olmayan mineral ürünler sektöründe, talebi canlandırmaya yönelik çabaların etkisiyle nihai ürün fiyatları yaklaşık dört buçuk yıldır ilk kez düşüş gösterdi. Diğer sektörlerin satış fiyatlarında ise genelde ılımlı artışlar gözlemlendi. Ancak, son altı ayın en yüksek enflasyonunu kaydeden gıda ürünleri başta olmak üzere bazı sektörler nihai ürün fiyatlarını belirgin şekilde artırmaya devam etti. Son olarak ekim ayında tedarikçilerin teslimat süreleri, takip edilen on sektörden sadece üçünde kısaldı. Eylülde bu sayı altı olarak gerçekleşmişti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Ekim 2024 dönemi raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.

Bilgi: Ayten Güvenkaya 0212 2224781 / 0533 6257980
İyi çalışmalar dileriz / PR Basın Halkla İlişkiler